

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU

Szosa Chełmińska 30/32 87-100 Toruń, tel. 56 669-39-00, fax: 56 669-39-98
<http://www.wuptorun.praca.gov.pl>; e-mail: wup@wup.torun.pl

INFORMACJA LOKALNA O ZAWODZIE

AGENT CELNY

KOD 333101

ZAKRES TEMATYCZNY INFORMACJI:

1. ZADANIA ZAWODOWE ORAZ PROFIL KOMPETENCYJNY
2. SYTUACJA NA RYNKU PRACY
3. ZAPOTRZEBOWANIE NA PRACOWNIKÓW
4. PROGNOZY RYNKU PRACY
5. KSZTAŁCENIE I DOSKONALENIE W ZAWODZIE
6. INFORMACJE DODATKOWE
7. MOŻLIWOŚCI I WARUNKI ZATRUDNIENIA W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
jest Jednostką Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

2021

ROK WANDY BIEŃSKIEJ
W WOJEWÓDZTWIE
KUJAWSKO-POMORSKIM

1. ZADANIA ZAWODOWE ORAZ PROFIL KOMPETENCYJNY

Agent celny (333101) to jeden z zawodów i specjalności ujętych w obowiązującej od 01.01.2022 r. klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 r. z późn. zm.¹

Agent celny na zlecenie i w granicach upoważnienia podmiotu dokonującego obrotu towarowego z zagranicą pośredniczy między nim a władzami urzędu celnego w wykonywaniu czynności niezbędnych do odprawy celnej.

Zadania zawodowe:

- *przygotowywanie dokumentów niezbędnych do odprawy celnej;*
- *badanie towarów i pobieranie ich próbek przed dokonaniem zgłoszenia celnego;*
- *dokonywanie zgłoszenia celnego;*
- *składanie zabezpieczenia majątkowego;*
- *uiszczanie należności celnych;*
- *podejmowanie towarów po dokonaniu odprawy celnej;*
- *prowadzenie magazynu celnego².*

Profil kompetencyjny³ dla grupy dużej Średni personel do spraw biznesu i administracji, - kod 33

Średni personel do spraw biznesu i administracji zajmuje się obsługą administracyjną i finansową firm i instytucji, udzielaniem kredytów, sprzedażą ubezpieczeń, pośrednictwem handlowym; świadczy usługi związane m.in. z: pośrednictwem pracy, transportem towarów, organizacją konferencji i imprez; sprawuje nadzór nad stosowaniem przepisów państwowych oraz bezpieczeństwem obywateli i państwa⁴.

¹Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z dnia 7 sierpnia 2014 roku (Dz. U. z 2018 r. poz. 227 oraz z 2021 r. poz. 2285).

²Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

³ NBK Narzędzie do badania kompetencji. Podręcznik dla doradców zawodowych. Warszawa, 2014

⁴ Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy. Tworzenie i stosowanie. Warszawa, 2014

Kompetencje to cechy osoby, które przejawiają się w działaniach prowadzących do wykonywania zadań zawodowych na wymaganym poziomie oraz w zachowaniach przekładających się na konkretne efekty, dzięki czemu są obserwowalne, podlegają rozwojowi poprzez szkolenia oraz nabyte doświadczenia w realizacji określonych zadań.

Dla grupy *Średni personel do spraw biznesu i administracji* określono cztery kluczowe kompetencje:

1. ***Gotowość do podnoszenia kwalifikacji*** - Otwartość na wiedzę i na zadania umożliwiające jej zdobycie. Wykorzystywanie napotkanych problemów jako okazji do rozwoju. Chęć eksperymentowania i podejmowania nowych zadań. Staranna analiza sukcesów i porażek oraz traktowanie tych drugich jako cennej lekcji.
2. ***Komunikacja interpersonalna*** – przekazywanie konkretnych informacji w sposób zrozumiały dla innych. Przystępne wyjaśnianie skomplikowanych, specjalistycznych kwestii. Przekazywanie najważniejszych zagadnień i sprawdzanie, czy rozmówca rozumie komunikat. Dostosowanie stylu wypowiedzi do odbiorcy.
3. ***Otwartość na innych*** - pozytywne nastawienie i traktowanie innych oraz okazywanie chęci ich zrozumienia.
4. ***Sumiennność w dążeniu do rezultatów*** - wysoka efektywność realizacji zadań w ściśle określonym terminie i z należytą starannością, uwzględniającą własne kompetencje i możliwości. Determinacja w działaniu i osiąganie zakładanych rezultatów przez utrzymywanie odpowiedniego tempa oraz jakości pracy, nawet w obliczu trudności.

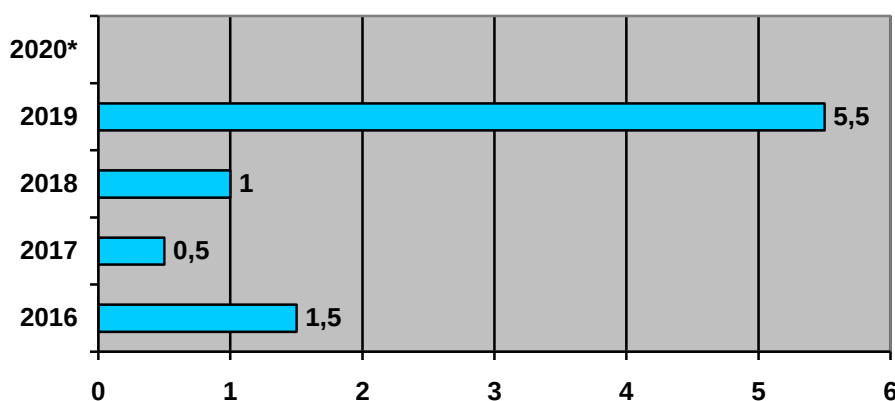
2. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

BEZROBOTNI I ZGŁOSZONE WOLNE MIEJSCA PRACY LUB MIEJSCA AKTYWIZACJI

ZAWODOWEJ W ZAWODZIE AGENT CELNY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM ⁵

Wyszczególnienie		2016	2017	2018	2019	2020
Bezrobotni zarejestrowani w okresie sprawozdawczym	ogółem	3	4	2	11	5
	osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	0	0	0	0	0
Bezrobotni według stanu w końcu okresu sprawozdawczego	ogółem	5	4	2	4	4
	osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	0	0	0	0	0
Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej	zgłoszone w okresie	2	8	2	2	0
	Aktualne w końcu okresu	2	0	0	0	0

LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W OKRESIE PRZYPADAJĄCYCH NA JEDNĄ OFERTĘ PRACY W ZAWODZIE AGENT CELNY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

* * Brak wartości oznacza, iż w danym okresie nie zgłoszono ofert pracy w zawodzie agent celny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Załącznika Nr3 do Sprawozdania o rynku pracy MRPiPS-01

⁵ <https://wuptorun.praca.gov.pl/strukturazawodowabezrobotnych>

BEZROBOTNI Z ZAWODEM AGENT CELNY WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Bezrobotni według stanu w końcu okresu				
	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Województwo kujawsko-pomorskie	5	4	2	4	4
Bydgoszcz grodzki	1	1	0	0	1
Bydgoszcz ziemski	1	1	1	1	1
Grudziądz grodzki	0	0	0	1	0
Grudziądz ziemski	0	0	0	0	0
Toruń grodzki	1	1	1	0	1
Toruń ziemski	0	0	0	0	0
Włocławek grodzki	0	0	0	0	0
Włocławek ziemski	0	0	0	0	0
Aleksandrów Kujawski	0	0	0	0	0
Brodnica	1	1	0	0	0
Chełmno	0	0	0	0	0
Golub Dobrzyń	0	0	0	1	1
Inowrocław	1	0	0	1	0
Lipno	0	0	0	0	0
Mogilno	0	0	0	0	0
Nakło nad Notecią	0	0	0	0	0
Radziejów	0	0	0	0	0
Rypin	0	0	0	0	0
Sępólno Krajeńskie	0	0	0	0	0
Świecie	0	0	0	0	0

Tuchola	0	0	0	0	0
Wąbrzeźno	0	0	0	0	0
Żnin	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Załącznika Nr 3 do Sprawozdania o rynku pracy MRPiPS-01.

3. ZAPOTRZEBOWANIE NA PRACOWNIKÓW

W badaniu "Zapotrzebowanie na zawody oraz diagnoza potrzeb w zakresie kształcenia ustawicznego wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego" zrealizowanym w 2016 roku brak danych na temat zawodu agent celny.⁶ Informacje na temat zawodowych losów absolwentów uczelni dostępne są w ogólnopolskim systemie monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA): <https://ela.nauka.gov.pl/>

4. PROGNOZY RYNKU PRACY

W związku z decyzją o połączeniu Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych (MZDiN) z Barometrem Zawodów (BZ) w jedno wspólne badanie mające na celu monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych wymóg prowadzenia przez urzędy pracy MZDiN obowiązywał do zakończenia prac nad opracowaniem wyników za 2019 r. Począwszy od 2020 roku badaniem zlecanym przez ministra ds. pracy dotyczącym analiz rynku pracy pod kątem zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest Barometr Zawodów. Barometr zawodów to badanie, które przewiduje zapotrzebowanie na pracowników na kolejny rok. Prognoza ta opiera się na opinii ekspertów (pracowników urzędów pracy oraz agencji zatrudnienia) analizujących sytuację w poszczególnych zawodach. Ocenie podlegają zawody najczęściej występujące na rynku pracy. Głównym efektem badania są informacje o grupach zawodów, dla których prognozuje się, iż będą charakteryzować się deficytem,

⁶ <https://wup.torun.pl/urzad/publikacje/publikacje-dotyczace-ryнку-pracy/>.

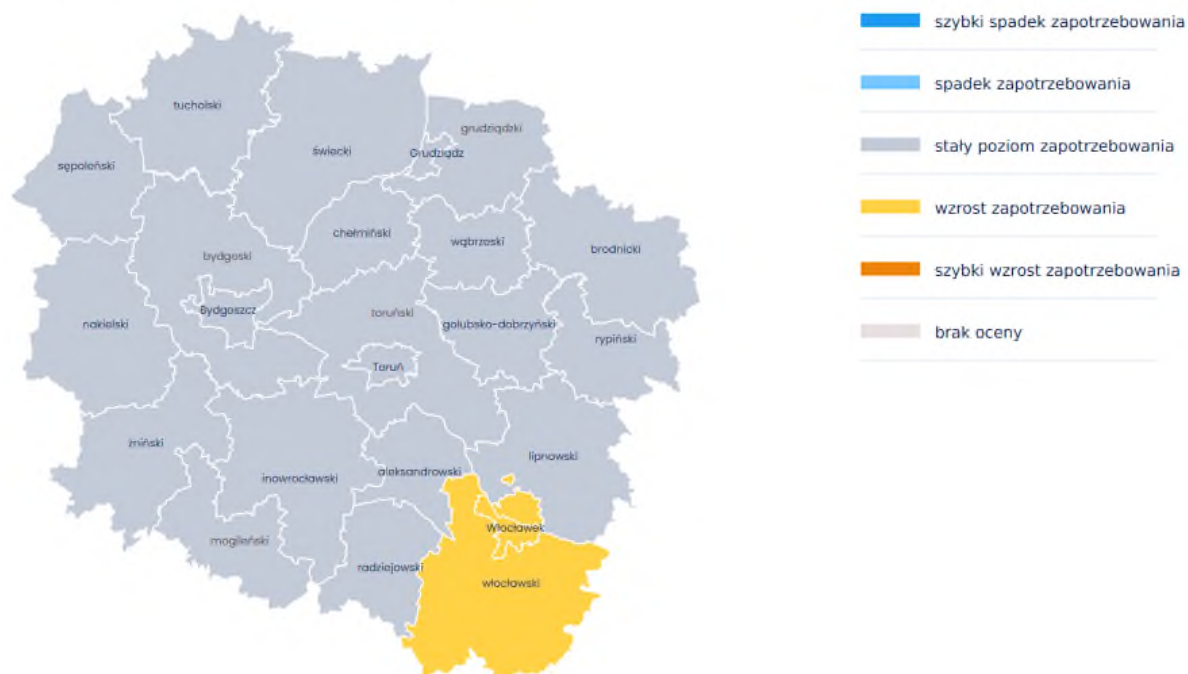
Barometr zawodów to badanie, które przewiduje zapotrzebowanie na pracowników na kolejny rok. Prognoza ta opiera się na opinii ekspertów (pracowników urzędów pracy oraz agencji zatrudnienia) analizujących sytuację w poszczególnych zawodach. Ocenie podlegają zawody najczęściej występujące na rynku pracy. Głównym efektem badania są informacje o grupach zawodów, dla których prognozuje się, iż będą charakteryzować się deficytem, równowagą lub nadwyżką osób poszukujących pracy.

Według prognozy na **2022 rok**, w województwie kujawsko-pomorskim, poszczególne zawody z uwagi na podobieństwo wykonywanych zadań zostały ujęte w 168 grup. Do **grupy barometrowej *Spedytorzy i logistycy*** został zaliczony zawód **agent celny**. Według ww. prognozy grupa ta będzie **grupą zrównoważoną**⁷.

PROGNOZOWANA ZMIANA ZAPOTRZEBOWANIA NA PRACOWNIKÓW W 2022 R. W GRUPIE ZAWODÓW SPEDYTORZY I LOGISTYCY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM WG POWIATÓW

Prognoza na 2022, Kujawsko-pomorskie

Zmiana zapotrzebowania na pracowników dla - **spedytorzy i logistycy**

⁷<https://barometrzwodow.pl/>

zwierzęcych zgłasza je do odpowiedniej kontroli sanitarnej lub weterynaryjnej. **Celnik** oblicza i przyjmuje opłaty celne i podatkowe, odpowiada także za prowadzenie magazynu celnego. W związku z deregulacją zawodu agenta celnego, po wejściu w życie *ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych* i rozporządzenia Ministra Finansów określającego sposób prowadzenia listy agentów celnych oraz tryb dokonywania wpisu na listę, wpis taki będzie można uzyskać bez konieczności uzyskania pozytywnego wyniku egzaminu w Ministerstwie Finansów. Dotychczas wpis na listę agentów celnych można było uzyskać wyłącznie po zdaniu egzaminu.

W Dzienniku Ustaw z 2014 r. pod pozycją 768 została opublikowana ustawa z dnia 9 maja 2014 r. *o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych* (1) . Ustawa ta wprowadza deregulację w zakresie zawodu agenta celnego, której istotą jest rezygnacja z konieczności zdawania przez kandydatów na agentów celnych egzaminów przed komisją powołaną przez Ministra Finansów na rzecz wymogu posiadania kwalifikacji lub doświadczenia w zakresie obsługi celnej podmiotów gospodarczych. Nowe przepisy weszły w życie 10 sierpnia 2014 r.

Artykuł 14 *ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych*, wprowadzający zmiany w ustawie z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, przewiduje, że na listę agentów celnych wpisuje się osobę fizyczną, jeżeli spełnia następujące warunki:

- 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych,
- 2) posiada kwalifikacje lub doświadczenie w zakresie obsługi celnej podmiotów Gospodarczych,
- 3) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe,
- 4) wystąpiła z wnioskiem o wpis na listę agentów celnych.

W przypadku osób bez doświadczenia w zawodzie agenta celnego, wymóg posiadania minimalnych wymaganych kwalifikacji jest niezbędny. Dokumentem poświadczającym kwalifikacje w zakresie obsługi celnej podmiotów gospodarczych, zgodnie z ustawą, jest dyplom ukończenia studiów wyższych, na kierunku w dziedzinie nauk ekonomicznych, prawnych lub technicznych, obejmującym wiedzę i umiejętności z zakresu prawa

administracyjnego i finansowego, w szczególności prawa celnego, albo świadectwo ukończenia studiów podyplomowych w tym zakresie.

Jako alternatywę w zakresie poziomu wymaganego wykształcenia, wprowadzono możliwość wpisu na listę agentów celnych osób posiadających co najmniej trzyletnie doświadczenie w sprawach celnych. Przez doświadczenie w sprawach celnych należy rozumieć okres zawodowego wykonywania przed organem celnym czynności określonych przepisami prawa celnego lub okres kształcenia specjalistycznego w szkołach policealnych, przygotowującego do wykonywania takich czynności, w przypadku ukończenia go nie wcześniej niż 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis.

Dokumentem poświadczającym posiadanie odpowiednich kwalifikacji jest również decyzja o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu agenta celnego, wydana na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

6. INFORMACJE DODATKOWE

PRZYDATNE STRONY INTERNETOWE:

www.forumcelne.pl - forum celne

www.finance.mf.gov.pl/clo/agenci-celni/przepisy-i-wyjasnienia

[www.pkt.pl/urząd-celny](http://www.pkt.pl/urzad-celny) - baza Urzędów Celnych w Polsce

www.mf.gov.pl/sluzba-celna - służba celna Ministerstwa Finansów

LITERATURA

- *ABC agenta celnego* Waldemar Czernicki sierpień 1996 - Publikacja zawiera wybór aktów prawnych, których znajomość jest niezbędna w pracy wszystkich stykających się w praktyce z prawem celnym, a zatem - celników, agentów celnych czy osób zamierzających nimi zostać.
- *Postępowanie celne. Prawo celne krajowe i wspólnotowe z komentarzem*
Wydawnictwo: [Wolters Kluwer](http://WoltersKluwer) autorzy [Jerzy Chuderski](http://JerzyChuderski) , [Krzysztof Chuderski](http://KrzysztofChuderski) Opracowanie jest komentarzem do Wspólnotowego Kodeksu Celnego, krajowego Prawa celnego i ordynacji podatkowej.

Opracowała:

Justyna Grębicka

doradca zawodowy-stażysta

WUP w Toruniu - Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Oddział we

Włocławku

Akceptowała:

Jolanta Lebedzińska

p.o. Kierownika Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Oddział we Włocławku

Aktualizacja: grudzień 2021 r.

7. MOŻLIWOŚCI I WARUNKI ZATRUDNIENIA W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

Dostęp do rynków pracy krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

Swobodny przepływ pracowników jest jednym z fundamentów rynku wewnętrznego UE/EFTA. Uprawnia do poszukiwania i podejmowania pracy w innym państwie członkowskim bez konieczności uzyskania pozwolenia na pracę. Obywatele Polski mając swobodny dostęp do rynków pracy są na równi traktowani z obywatelami danego państwa członkowskiego w zakresie zatrudnienia, warunków pracy oraz przywilejów socjalnych i podatkowych. Mobilność zawodowa umożliwia poprawę warunków materialnych poprzez skuteczniejsze wyjście z bezrobocia co może się wiązać ze zmianą zawodu bądź miejsca zamieszkania w celu podjęcia odpowiedniego zatrudnienia.

Informacja dla osób poszukujących pracy w zawodzie agent celny (grupa zawodowa: pracownicy pomocniczy do spraw transportu) w krajach EOG:

Osoba, która chce podjąć pracę jako agent celny (grupa zawodowa: **pracownicy pomocniczy do spraw transportu**) w jednym z krajów EOG, powinna sprawdzić czy zawód ten nie jest w tym kraju regulowany tj. czy do jego wykonywania w danym państwie konieczne jest posiadanie konkretnego dyplomu otwierającego dostęp do tego zawodu czy też zdanie specjalnych egzaminów np. państwowych lub zarejestrowanie się w organizacji

zawodowej, co wiąże się z oficjalnym uznaniem kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Jeśli Twój zawód jest zawodem regulowanym w kraju UE w którym zamierzasz go wykonywać, być może najpierw będziesz musiał wystąpić o oficjalne uznanie przez ten kraj Twoich kwalifikacji zawodowych.

Aby sprawdzić, czy zawód agent celny (grupa zawodowa: pracownicy pomocniczy do spraw transportu) jest regulowany należy skorzystać z wyszukiwarki na portalu: Twoja Europa” prowadzonym przez Komisję Europejską:

<https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs>

Obecnie w 2 krajach UE i EOG zawód agent celny (grupa zawodowa: _pracownicy pomocniczy do spraw transportu) jest regulowany, są to: Polska i Włochy.

Sprawdź, czy musisz ubiegać się o uznanie swoich kwalifikacji zawodowych i jaki wniosek musisz złożyć:

https://europa.eu/youreurope/citizens/work/professional-qualifications/regulated-professions/index_pl.htm

W przypadku braku informacji o danym zawodzie w powyższej wyszukiwarce lub w razie potrzeby uzyskania dodatkowych informacji, należy zgłosić się do jednego z punktów kontaktowych ds. kwalifikacji zawodowych UE:

https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals_en#contacts

Zapotrzebowanie na osoby z zawodem agent celny (grupa zawodowa: _pracownicy pomocniczy do spraw transportu) wg Europejskiego Portalu Mobilności Zawodowej

<https://eures.europa.eu>

Z danych dostępnych na portalu EURES wynika, że osoby ubiegające się o pracę w zawodzie agent celny (grupa zawodowa: _pracownicy pomocniczy do spraw transportu) w krajach EOG powinny dysponować udokumentowanymi kwalifikacjami zawodowymi oraz doświadczeniem zawodowym w zakresie spedycji, w tym odpraw celnych. Pożądane są kwalifikacje wynikające z ukończenia studiów kierunkowych z zakresu logistyki i spedycji oraz

kursów zawodowych. Niezbędna będzie znajomość języków obcych wynikających z obsługiwanych kierunków spedycyjnych i celnych w transporcie krajowym i międzynarodowym, przede wszystkim języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego.

Aktualne dane dotyczące zgłoszonych ofert pracy dla agenta celnego (grupa zawodowa: pracownicy pomocniczy do spraw transportu) w krajach EOG dostępne są na stronie internetowej: <https://eures.europa.eu>

Na Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej, poza ofertami pracy, znaleźć można wiele innych przydatnych informacji związanych z pracą za granicą. Dodatkowo warto skorzystać ze strony internetowej EURES Polska - www.eures.praca.gov.pl znajdziesz tam informacje na temat:

- jak szukać pracy w UE i EFTA:
<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski>
- warunków życia i pracy za granicą:
<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski/zycie-i-praca-w-krajach-ue-i-efta>
- bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą:
<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski/bezpieczne-wyjazdy-do-pracy-za-granice>
- o Europass tj. ujednoliconym życiorysie zawodowym:
<https://europass.cedefop.europa.eu/pl/documents/curriculum-vitae>
- przepisów dla osób powracających do kraju:
<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski/jestes-polakiem-chcesz-wrocic-do-kraju>
- zatrudnienia pracowników przygranicznych i transgranicznych:
<https://eures.praca.gov.pl/szukasz-pracy-w-ue/jestes-obywatelem-polski/jestes-pracownikiem-przygranicznym>

Opracowała:

Justyna Grębicka

pośrednik pracy

WUP w Toruniu - Wydział Pośrednictwa Pracy O/Z we Włocławku

Zaktualizowała:

Magdalena Zboińska

pośrednik pracy

WUP w Toruniu - Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej we Włocławku

Aktualizacja: grudzień 2021 r.